

MEER INFORMATIE

Voor de mensen werkzaam in de wereld van de ruimtelijke ordening is het vaak een nieuw perspectief om de plannen door een 'waterbril' te bekijken. Daarom heeft De Stichtse Rijnlanden een Handboek Watertoets ontwikkeld. Met dit handboek kan een RO-medewerker een indruk krijgen van de diverse waterhuishoudkundige aspecten die een rol spelen bij de ruimtelijke ordening, maar ook van de criteria die het waterschap gebruikt bij het toetsen van plannen. Het handboek is uitdrukkelijk niet bedoeld om de informatie-uitwisseling met het waterschap te vervangen, maar dient ter voorbereiding en verdieping.

Het handboek is via de internet-site www.destichtserijnlanden.nl beschikbaar. Hier vindt u ook actuele informatie over de watertoets. Algemene informatie over de watertoets is tevens te vinden op de site www.watertoets.net. Voor meer informatie kunt u terecht bij de coördinator watertoets van De Stichtse Rijnlanden, de heer G. Boelhouwer (telefoon 030 634 59 07, e-mail Boelhouwer.G@hdr.nl).

februari 2004
aan deze folder kunnen geen rechten worden ontleend

Hoogheemraadschap

Watertoets

De Stichtse Rijnlanden

Waarborg voor water bij de inrichting van onze ruimte

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten
tel. 030 - 634 57 00
e-mail: post@hdr.nl
internet: www.destichtserijnlanden.nl

Waarborg voor water bij de inrichting van onze ruimte

SINDS 1 NOVEMBER 2003 IS HET VERPLICHT OM BIJ RUIMTELIJKE PLANNEN EEN WATERTOETS UIT TE VOEREN.

DE WATERTOETS MOET ER VOOR GAAN ZORGEN DAT ER BIJ DE INRICHTING VAN ONS LAND BEWUST REKENING WORDT GEHOUDEN MET WATER.

WANNEER WE DAT NIET DOEN KUNNEN IN DE TOEKOMST GROTE WATERPROBLEMEN ONTSTAAN, MEDE ALS GEVOLG VAN DE KLIMAATVERANDERING.

MAAR DE WATERTOETS IS ER BIJVOORBEELD OOK VOOR OM IN ONS VOLLE LAND EEN GOEDE WATERKWALITEIT TE KUNNEN BLIJVEN WAARBORGEN EN DE BELEVING VAN WATER VOOR BURGERS TE VERGROTEN.

WAT IS DE WATERTOETS?

De term watertoets is een wat misleidende term. De watertoets is namelijk een procesinstrument. De watertoets beschrijft de wijze waarop de waterbeheerder actief inbreng moet leveren op plannen voor de ruimtelijke ordening. Dit proces start direct in de initiatieffase, om ervoor te zorgen dat waterbelangen hun plek krijgen vóórdat de plannen zijn 'dichtgetimmerd'. Het proces mondt uit in een 'waterparagraaf', die als onderdeel wordt toegevoegd aan het uiteindelijke plan of besluit.

De watertoets is niet vrijblijvend: In de startovereenkomst Waterbeleid voor de 21e eeuw en het Nationaal Bestuursakkoord Water hebben de gezamenlijke overheden bepaald dat water een sturend principe moet zijn in de ruimtelijke ordening.

EENVOUDIG GEZEGD: WATER MOET MEE BEPALEN HOE WE ONZE RUIMTE INRICHTEN. DAAROM IS DE WATERTOETS PER 1 NOVEMBER 2003 VERPLICHT.

HOE WERKT EEN WATERTOETS?

De kern van de watertoets bestaat uit procedurele afspraken, vormvereisten en inhoudelijke aandachtspunten.

De waterbeheerder en degenen die het ruimtelijke plan (RO-plan) ontwikkelen (gemeente, provincie, rijkswaterstaat, projectontwikkelaars enz.) werken daarbij nauw samen. Hieronder staat het proces in een notendop beschreven:

- Het proces begint zodra de initiatiefnemer, bijvoorbeeld een gemeente, het waterschap informeert over de start van de planvorming.

Samen maken zij afspraken over het planproces en de inbreng van het waterschap.

Het waterschap bepaalt op basis van de eerste plannen de waterhuishoudkundige randvoorwaarden en kansen.

- De initiatiefnemer ontwerpt vervolgens het concrete RO-plan. Of het waterschap hierbij betrokken wordt hangt af van de waterhuishoudkundige consequenties van het plan. Hoe groter die zijn, hoe groter de inbreng van het waterschap zal zijn.
- Dan legt de initiatiefnemer het ontwerp aan het waterschap voor. Het waterschap geeft vervolgens een advies op basis van dit ontwerp, en legt dit voor aan de initiatiefnemer en aan de planbeoordelaar (doorgaans de Provinciale Planologische Commissie). Indien nodig wordt het plan op basis van het advies aangepast. Daarna wordt een waterparagraaf aan het plan toegevoegd, waarin beschreven staat op welke wijze het plan ingrijpt op en rekening houdt met het watersysteem en hoe de watertoets is doorlopen.
- Daarna doorloopt het plan de gebruikelijke procedures. In de uitvoeringsfase kan uiteindelijk pas worden beoordeeld of de waterbelangen echt zijn gewaarborgd.

HOE BEOORDEELT HET WATERSCHAP EEN PLAN?

Het algemeen bestuur van De Stichtse Rijnlanden heeft in 2002 een toekomstvisie op het waterbeheer vastgesteld. Deze visie, die het streefbeeld schetst voor het waterbeheer in 2015 en een wensbeeld voor het waterbeheer van 2050, gaat uit van zes doelen voor duurzaam waterbeheer:

1. Garanderen van het gewenste veiligheidsniveau tegen overstromingen en wateroverlast;
2. Waarborgen van een goede waterkwaliteit;
3. Herstellen van de eco-hydrologische variatie;
4. Verminderen van bodemdaling;
5. Zorgdragen voor goede gebruiksmogelijkheden voor de diverse functies van het gebied;
6. Behouden of herstellen van de landschappelijke betekenis van water.

Randvoorwaarde hierbij is dat dit bereikt wordt tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

DEZE ZES DOELEN VOOR DUURZAAM WATERBEHEER ZIJN DE KERN VAN DE TOETSINGSCriteria WAARMEE HET WATERSCHAP BIJ DE WATERTOETS DE RO-PLANNEN BEOORDEELT. DE CRITERIA ZIJN NADER UITGEWERKT VOOR DE DIVERSE PLANNIVEAUS TIJDENS HET BELEIDSPROCES.

OM WELKE PLANNEN GAAT HET?

De watertoets moet worden toegepast op alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten van rijk, provincies en gemeenten, die niet zijn vastgesteld voor 14 februari 2001. Daartoe behoren in ieder geval:

- Streekplannen en streekplanuitwerkingen;
- Locatiebesluiten;
- Bestemmingsplannen;
- Vrijstellingen (art 19 Wro);
- (Inter) gemeentelijke en regionale structuurplannen;
- Infrastructuurplannen;
- Landinrichtings- en reconstructieplannen en gebiedsgerichte projecten;
- Besluiten op basis van de ontgrondingenwet;
- Alle besluiten tot wijziging van voornoemde plannen.

Ook bij mer-plichtige activiteiten moet een watertoets worden uitgevoerd.

